

„זה יכול לגרום לאלימות מילולית! טוענת המפקחת, ודבי מוכיחה את ההיפך

מבין פתאום שיש משהו חשוב יותר בחיים וזהו ללא ספק הידידות. המכונה מופעלת והרעים הופכים לשרשרת של נקיקיות. לולה מזמינה את הטובים שנשארו בחיים למיצעד ניצחון המסתיים בפזמון: „די נמאס כבר מהארץ הזאת. בואו נעזוב אותה ונקים לנו ארץ משלנו, אליה יבואו כל הילדים והחיות הטובות, ויחד נחיה באושר כל ימינו.“ גורלו של אדולף המושחת, המסתיים באוטופיה של תיבת נוח אחרי המבול, טומן בחובו, כנראה, מסר-חינוכי לא מבוטל.

קיסמן של אגדות מפחידות

אחד מנסיונותיה של חבורת אפליק השובב להעלות את ההצגה בתיאטרון יסודיים נתקל בדחייה. הטיעון היה שסיפור-זוועות כזה

את לולה היפהפיה וכובו נותר לבד. בינתיים פתי, שהוא המשרת הטוב של המדען ובעצם עובד במעברתו ככוח-מחתרת שנועד לחבל בניסוייו של אדולף, נשלח על-ידי אדולף להביא זריקות פנצילין פוספט, שהן השמן למכונה. בובו, המחפש את חברתו, נתקל בדרכו בפליק השובב, החי במדינת „זריקותין“.

במדינת „זריקותין“ נערכות תחרויות אימתניות בחוכמה, ביופי ובמדע. התחרות הנערכת עכשיו היא על השטיח היפה ביותר. פליק רוצה לעשות מבובו שטיח ובדיוק באותו רגע מגיע פתי. פליק מבקש לשמור על ה„שטיח“ שלו עד שהוא יביא את הסכין. כובו ופתי מתחברים ופתי מגלה לו שלולה שבויה בכיתו של המדען. הם רצים להציל אותה.

הם נכנסים לתא הכלא ובדיוק כשבובו מבקש למלט את לולה תופסת אותם המכשפה. אדולף משפשף ידיים בסיפוק — לא צריך זריקות פנצילין

בצלאל, היתה בעבר מרפאה בעיסוק בבתי-החולים לחולי-נפש. מאז ומתמיד נמשכתי לעולם של חיות פרועות. בהשראתן עיצבתי את בובותי ואת ההצגה.

הבובנית דבי קפלן הגיעה לעיצוב בובות-תיאטרון דרך הציור והפיסול. רצי-תי-הפסלים ינתנועו, היא מסבירה. דבי, שהיא בוגרת

מסע הזוועות

של הבובה לולה

לילדים אינו חינוכי, מפני שהוא עוד יכול לגרור את הקטנים לאלימות מילולית לכשיגדלו, רחמנא ליצנן. ברונו בטלהיים, פסיכולוג גרמני בן ימינו החוקר ספרות ילדים, מציין בסיפרו קיסמן של אגדות שדווקא אגדותיהם המפחידות של האחים גרים (שכתבו, בין השאר, את רפונזל והנזל וגרטל) נוסכות נחמה וביטחון בנפש

פוספט אם אפשר להשתמש בכלב במקום שמן למנוע. אבל בשנייה הקריטית פולש לבימה פליק השובב ודורש לקבל את השטיח שלו. הוא מעיף את המדען בבעיטת קראטה לתוך המכונה, שם מחכה לו המכשפה המוכנה לניסויי החרש שיעניק לה פרצוף יפה. פליק מתקרב לכובו ומתאהב בלולה. הוא

יום אחר מגיעה אליו מרת נחשושה הגבירה, אשת מלך-הזבל, ורוצה שהוא יתן אותה למלכת-יופי. קורה פנצ'ר והגבירה יוצאת מן המכונה מכשפה. ר"ר אדולף, כמובן, מחפש ילדה קטנה כדי להתין את ראשה ולהחליפו בראשה של המכשפה. ביום בהיר אחד יוצאת לולה וידידה הכלב בובו לטייל בטבע. אדולף חוטף

השובב הוא מחזה הבובות היחיד מסוגו בארץ, והצגות הבכורה שלו נערכות בימים אלה.

שבת בבוקר. על הרשא של גן הפעמון מעשנים כמה צעירים פריקים ארוכי-שיער וחבושי כובעים מרופטים את הג'ינס האחרון שלהם. לפני שהם נכנסים לרכבת-שדים, כדי לעבור מסע-זוועות קסום ולאו דווקא בהשראת הסיגריה. הם נבלעים בתוך קהל של הורים וילדים, העומדים לחזות בהצגה יוצאת-דופן.

חושך על פני תהום, ומעליה שלוש מסיכות-ענק לבנות ככרמינן נעות כאחוזות תזזית ומהדהדות: „זוועה אימים, שיער סומר בתיאטרון הפחד / המתחפה עולה גובר הנשמה קורחת / היום נציג את הכלכלב נלחם באיש הרע / רק מי שיש לו אומץ לב יביט בהצגה“.

שלוש הנשים המפעילות את שבע הבובות, גיבורות מחזה, הן אהובה נסי — מפעילת בובות מיקצועית, יעל כהדילב — שחקנית וזמרת מועדונים ומיכל ברזל — בוגרת בצלאל באמנות פלסטית. ליד הגיטרה והפעלולים ניצב עופר גולני, מעבר ומוסיקאי האחראי לא מעט על הקצב הדינמי של ההצגה.

אדולף חוטף את לולה

ליל גבוה של גיטרה מלווה בחליל, בצפצפה, ברעשנים ובמצייתים מעלה את שלוש הגראציות, לבושות בשחור, מאורות מניעות את הבובות המספרות לקהל על מדען בשם אדולף פוינפלוביץ, העורך ניסויים אכזריים בחיות-מעבדה. פרי המצאתו היא מכונה משוכללת המסוגלת להפוך כל אדם למה שהוא רוצה להיות.

חצות הלילה. טלפון בהול חקריית-יובל שבירושלים. „תבוא מהר עם כל הבובות, אני יולד עכשיו את המחזמר“.

האיש שריכר בטלפון היה בעל החלומות הידוע ז'אן-ברנאר-מוראלי, הגאון-מוקיון הצרפתי, המונק בימים אלה לשורה הראשונה בשמיימה-חזאות והבימוי בתיאטרון הישראלי.

מן העבר השני של הקו היתה דבי קפלן בת ה-33, ציירת-פסלת ומעצבת בובות-תיאטרון העולם הזה (2376). היא הגיעה בדחיפות לביתו של מוראלי, עם שש נפשותיה שחיפשו מחבר, שלא היו אלא שש בובות מעשיידיה. „תשים מהר על הריצפה את הכל“, ציווה עליה בחן ז'אן-ברנאר בעברית רצועה המחליפה בין זכר ונקבה כאופי שטיחי ומדוייק. „זהו המפען“ (הוא רצה לומר „המדען“). המדען עושה ניסויים אכזריים כחיות. אתה יודע, כתבתי ספר על ניסויים מעברתיים בחיות. בצרפת אנשים מרטיים סאריסטים עושים את זה בלי ביקורת“.

„זהו דבר שמדגדג לו כבטן“, מספרת דבי, כשהיא מתרועעת בין הבובות התלויות מהתיקרה, בין תינוקה הפעוט, בן החורש, ובין הכלבה החשורה והעצבנית העונה לשם לולי. „ללא ספק ניכרים בלולי רישומי של בעליה, ז'אן-ברנאר“, היא אומרת כהומור אופייני, משלבת רגל על רגל, אוספת את שערך למעלה ומוסיפה: „ז'אן-ברנאר הסביר לי שאינו יכול לבוא אלי, כי הוא מחכה בשבעה ז' לאנשים שיבואו לקחת את הגורים של כלבתו, והם לא באים. הוא פשוט ילד את המחזה בומן שהוא חיכה להם. כשבאתי הוא אמר: „אתה רק צריך להוסיף בובה כלב, וזה יהיה מחזמר לשבע בובות“.

מסע זוועות קסום

שידוך בין מוראלי, איש הקרקס. ובין בובותיה של דבי קפלן הצליח מעל למשוער. בחלל קטן ואינטימי של קריון-רכבת ישן, שנקנה ושגגר לגן-הפעמון בירושלים על-ידי ארבעה ירושלמים משועים לתיאטרון-ילדים, מועלה בימים אלה מחזמר מפלצתי לילדים. פליק

הקרן, המשמש תיאטרון-בובות לילדים, מצויד בכל אבזרי-התיאטרון החיוניים ודומה לכל תיאטרון קיים אחר. בקרוב יועלה בו פסטיבל של תיאטרון-בובות.

קרן השדים המחזמר „פליק השובב“ עורך את הצגות-הבכורה שלו בקרן-רכבת ישן המוצב בגן-הפעמון שבירושלים.